

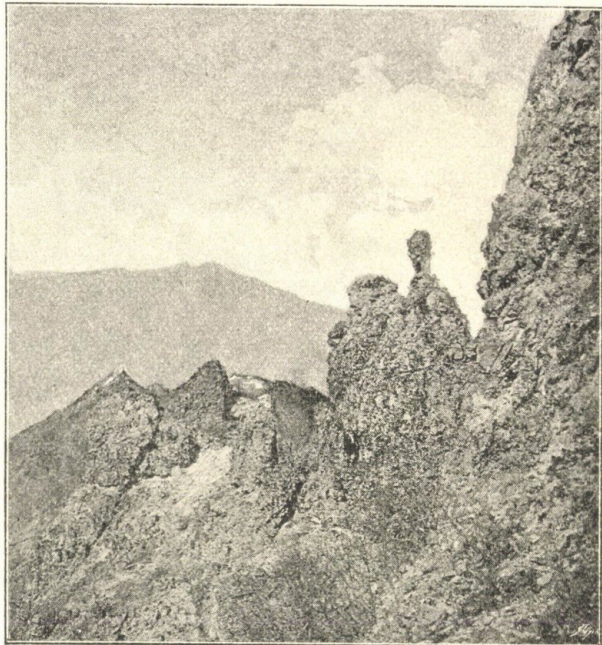
A Prédikálószeiken és a Dobogón át a Kétágú hegyre.

Irta : Dóri Gyula.

Midőn ez év márczius 25-én hárman, ú. m. dr. Fialowsky Lajos, Petrik Lajos tanárok és ezen sorok írója e kirándulásra indultunk, a kedvtelésen kívül két főczél vezérelt bennünket: először is, hogy a jövő heti nagy húsvéti kirándulást előkészítsük, másodsor, hogy az idénre tervbe vett útjelzések foganatosítása iránt intézkedjünk. Ezen kívül még Petrik tagtárs a tél folyamán rendezendő fölolvadásokra anyagot gyűjteni és főleg fotografiai felvételeket eszközölni óhajtott.

Rövid utazás után Nagy-Marosra érkezünk, honnan fél órát gyalogolva a 142. számú őrháznállevő dömösirévet értük el. A révész felismerve bennünk a turistákat, nem sokáig várakoztatott, sőt a fényképező készülék és egyéb teher hordására is vállalkozott. Tehát rögtön útnak indulhattunk.

Először is az Üstökhegynek tartottunk, melynek gerinczén jó félóra mulva megtaláltuk a Sulyoknak*) nevezett magánosan álló

A Felkiáltójel a Keserüs oldalában.

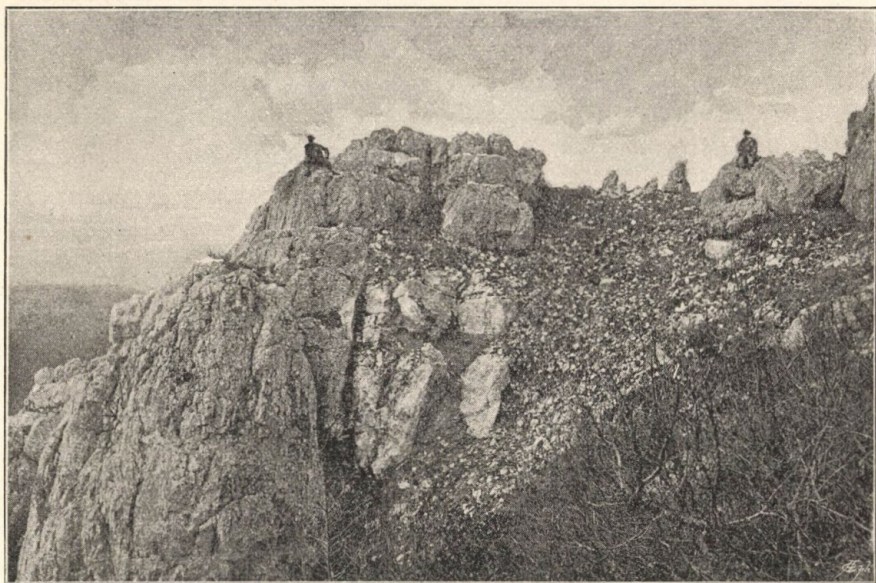
(Petrik Lajos fényképe után.)

sziklát; további félórai kapaszkodás után pedig már a Keserüs hátára léptünk. Még vagy 20 percz — és egy nekünk fordított szószékalakú szikla — a Prédikálószek (641 m.) előtt állottunk.

Hogy irjam le a képet, mely e helyt a turista elé tárul? Hogy azon benyomást, melyet, ez alkalommal első ízben itt volt, társaimra gyakorolt.

*) Képét lásd „T. L.” II. évf. 3. sz.

A Dömösi szoros felett állunk, szembe a meredek Szent-Mihály-hegygyel. A Duna, mely Párkánytól Szobig keletnek folyik, ott egyszerre délnek fordul. Dömösnél a hatalmas folyam rendes szélességének felére szorul össze és kiérve a szorosból, hirtelen északnak tart, hogy Nagy-Marosnál ismét keletnek kanyarodjon. Számos helység, völgy és hegy fekszik előttünk. Különösen kitűnnek a tulsó oldalon jó ismerőseink: a karsú Nagy-Galla, a három Sóshegy, a Nagy-Inócz, Nagy-Hideghegy, Csoványos és távolban a Selmech felett emelkedő 1011 m. magas Szittnya; jobbra tőlünk a visegrádi hegyek húzódnak: az Öregpáphegy, Úrasztala, Kapuczinushegy és végre a Dunát előfokszerűen uralva, a visegrádi várhegy az ő fellegrvár romjaival.

A Nagy-Szirt csúcsa. (Petrik Lajos fényképe után.)

És e remek pont, melyhez hasonlót hiába keresnénk a Duna mentén a Feketeerdőtől a Feketetengerig, fővárosunkból néhány óra alatt kényelmesen elérhető; és mégis elenyészően csekély azok száma, kik ismerik.

Hosszabb időzés után a Keserűs másik érdekes része felé törekedtünk. Dömösi emberünk látva, hogy merre akarunk tartani, vonatkozott bennünket követni, minden ékesszólását igyekezvén felhasználni hogy a „csúnya kősziklaktól“ visszariasszon. De hiába, bele kellett törődnie — mi éppen azokat kerestük.

A Prédikálósztól délnyugatra, körülbelül negyedóránnyira, mély völgyet bezárva, két egymással hegyes szöveget képező, szédítően meredek sziklafalú gerincez húzódik le a dömösi Malompatak völgyébe, koronázva óriási, legbizarrabb alakú sziklával.*) A legérdekesebbek: a Remete és Apácza, Árpádrónja és a Felkiáltójel. Utóbbi egy hatalmas, hegyes élén álló ékalakú szikla — képünk jobb oldalán tisztán kivehető.

Széttekintve, dél felé a Dobogót és Hegedűsbérczet, nyugatra a

Fehér-Szirt.

Esztergomi bazilika.

A Fehér-Szirt a Nagy-Szirtről tekintve. (Petrik Lajos fényképe után.)

Körtvélyesi pusztá felett emelkedő Czakóhegyet látjuk, míg északra a Dunát pillantjuk meg. Néma csend uralg e vadregényes tájon, melyen madáron kívül nem látni élő lényt.

Petrik elvégezvén felvételeit, a sziklagerinczen a Malompatak völgyébe ereszkedtünk. Csak lassan és nagy elővigyázattal haladhattunk lefelé, mert bizony a „csúnya“ trachytsziklák lábainknak nem igen nyújtottak megbízható támpontokat. A völgybe érve még egyszer vissza-

*) Ezeket a dömösiék „vadonatálló sziklák“-nak nevezik.

tekintettünk. A sziklák innét nézve várat látszanak alkotni, hatalmas tornyokkal és bástyákkal.

Végre tehát ismét biztos talajt éreztünk lábaink alatt. Most már gyorsan haladtunk előre és csakhamar elértünk a Ramhegy alatt lévő Miklós-kúthoz. Itt elfogyasztottuk ebédünket és huzamosabb ideig pihentünk, úgy hogy a Dobogó megmászásának már friss erővel láthattunk neki. Csakhogy ez sem volt ám könnyű munka. Térden felül érő puha hóban gázoltunk és kapaszkodtunk felfelé s nem egyszer derékig is süllyedtünk. Petrik hosszú lábait lassan és méltóságteljesen emelgette, míg Fialowsky sokkal rövidebb végtagjaival — kénytelen lévén azokat cirkalomszerűen használni — gyönyörűen szabályos félköröket rajzolt a hóba.

Jól átizzadva végre mégis csak felértünk a Dobogókőre, de a hirtelen beállott permeteg eső csakhamar lehajtott eznap végcélunkhoz: Mexikóba, hol mint első turista-fecskéket örömmel fogadtak a becsületes erdővéd és derék felesége. Korán tértünk nyugalomra. Társainak egy-egy ágy jutott, magamnak azonban csak egy — középkori kőpadra emlékeztető — rövid és kemény pamlag.

Jókor reggel ismét talpon voltunk. Gyönyörű verőfényes nap volt. Szíves házigazdánktól elbuesúzva, gyors léptekkel útnak indultunk.

A Pilis- és Feketehegy közti nyeregbe érve, jobbra fordultunk és a kesztölczi határ szélén, folyton szép árnyas úton 1 $\frac{1}{4}$ óra múlva a Feketehegyre értünk. Elragadó kilátás nyílik itt a bájos pilis-szentléleki völgybe, nemkülönben a közelben lévő Fehérszikláról Esztergom felé.

Midőn egy fél óra elteltével a sűrű erdőből kiléptünk, már előtünk volt a Kétágú hegy. Élesebb ellentétet nem is lehet képzelni, mint a lapos hátú sűrű erdővel borított Feketehegy és a Kétágú hegynek a homokos síkságba meredeken leeső és a napfényben vakító fehér dolomitfalai között. Először felmáztunk a hegynek magasabbik csúcsára, az 505 m. magas Nagy-Szirtre (Velka Skala), azután leereszkedve mély nyergére (364 m.), ismét fel a kisebbik csúcsra, a 424 m. magas, éles gerinczű Fehér Szirtre (Bela Skala). A kilátás igen kiterjedt és különösen szép Esztergom felé, melynek büszkén kiemelkedő bazilikája hívogatóan néz a vándor felé. Délkeletre a Pilis, nyugatra a Gerece zárják el a láthatárt.

A Kétágú hegyre, környékünknek eme kiválóan szép és érdekes pontjára, az útjelzés eddig csupán turista-térképünkbe volt berajzolva. Most végre, valóságban is megejtetett. Mexikóból a Pilisre vezető vörösfé debatesztő utat követve rövid fél óra múlva egy útjelző táblát talá-

lunk, mely a Kétágú hegyre vezető jelzés színeit (fehér-kék) feltüntetve jobbra mutat. Az út a Simon halála nevű erdőrésztlet tájékán átszeli a Pilis- és Feketehegy közti nyeretet és 1½ óra alatt a Feketehegyen át felvezet a Kétágú hegyre. A jelzések oly czélszerűen és sűrűen vannak alkalmazva, hogy egy állópontból 2—3 jelzett fa is látható egyszerre és eltévedni nem is lehetséges. A kitűnő útjelzés dicséri mesterét, Szikorszky Józsefet, a derék mexikói erdővédet.

Esztergomig egész hátrelevő utunk most már nyíltan előttünk feködt. Szomjas kis professorunk vette át a vezetést és rohamos léptekkel, hogy alig birtuk követni, egyenesen a Fürdő-szálloda felé igyekezett. Elég korán érkezünk oda, úgy hogy a vonat indulása előtt még a város nevezetességeit is megtekinthettük.

A Máramarosból.

IV. A Tisza-források.

Első s második közleményem*) a Taracz-völgyét s népe szokásait ismertette meg, a harmadik közlemény**) a tiszavölgyi sotelepeket tárgyalta, mi sem természetesebb, ha tehát most igazi turistamódra hegyen-völgyön keresztül e két völgy vízvázasztóját is felkeressük, illetve a Tisza völgyéből átnegyünk mellékfolyójának, a Taracz vizének gyűjtő területére, úgy a mint azt folyó év július hó elején gróf Bethlen András földművelésügyi m. kir. minister is megtette.

E czélból Máramaros-Szigetről reggeli 5 óraker elindulva, a Groed testvérek czég bérelte nagyszerű kincstári fűrésztelep mellett elhaladva, kocsin rendkívül jó úton Veresmurton, Karácsonyfalván és a kincstári erdőüzem kiterjedtsége által nevezetes Nagy-Bocskón és Lonkán keresztül, körülbelül reggeli 7 órára már az Erdészvölgy torkolatához, Kuzyba érünk. Ez azon vadregényes hely, a hol az államerdészet boldogult Rudolf trónörökös ő Fensége részére vadászkastélyt épített. Az egész telep a kociút felett mintegy 20 méternyi magasságban planirozott s parkirozott területen fekszik. Szép, széles, lankás kociút vezet fel, jobbra mellette a kocsiszín tágas épülete, vele szemben balra az istálló s ugyanazon tető alatt egy őri lakás. A boldogult fenséges vadász s fenkölt neje részére egy egész különálló ház volt szánva, bejárata a kies mellékvölgy felől, kilátása pedig a kociútra, a Tisza remek, üde

*) Lásd: „T. L.” III. évfolyam 102. és 139. lapjait.

**) Lásd: „T. L.” IV. évfolyam 333. lapját.